

عنوان مقاله:

بررسی ترکیب سنگ منشا و دلیل لایه بندی در کانسار بوکسیت جاجرم (شمال خاور ایران) با استفاده از داده های زمین شیمیایی

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 18، شماره 70 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

داریوش اسماعیلی - پردیس علوم، دانشکده زمین شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

امیر اثنی عشری - پردیس علوم، دانشکده زمین شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

حسین رحیم پور بناب - پردیس علوم، دانشکده زمین شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کانسار بوکسیت جاجرم (شمال خاور ایران) از پایین به بالا از چهار بخش لایه رسی زیرین، بوکسیت شیلی، بوکسیت سخت و کائولینیت بالایی تشکیل شده است. بررسی ضرایب همبستگی و نمودارهای پراکندگی عناصر کم تحرک در چهار افق این کانسار نشان دهنده یک منشا همگن اولیه در ابتدای تشکیل نهشته بوکسیتی است که به تدریج و به دلیل شرایط متفاوت حاکم بر بخش های مختلف نهشته، مواد اولیه تفکیک یافته اند. میزان زهکشی متفاوت و شستشوی برخی از عناصر از بخش های بالایی نهشته و ته نشینی آن در بخش های زیرین، باعث تفکیک بوکسیت شیلی از بوکسیت سخت و تماس بخش زیرین بوکسیت های شیلی با سنگ بستر کربناتی و تفاوت در میزان زهکشی در محل تماس این دولایه، باعث تشکیل لایه رسی زیرین در حدفاصل بوکسیت شیلی و سنگ بستر کربناتی شده است. همچنین شواهد زمین شیمیایی نشان می دهند که لایه کائولینیت بالایی احتمالاً در اثر شستشوی سیلیس از افق های بالایی و ته نشینی آن در لایه بوکسیت سخت تشکیل شده است. مقایسه نمونه های مورد مطالعه با کندریت و ترکیب متوسط پوسته قاره ای بالایی، نشان می دهد که هر دو گروه از سنگ های بازی و سنگ های رسوبی در فرایند تکامل بوکسیت جاجرم نقش داشته است به گونه ای که این نهشته بوکسیتی می تواند حاصل دگرسانی یک لایه لاتریتی اولیه در نزدیکی محل فعلی آن در نظر گرفته شود که در اثر عملکرد فرایندهای هوازدگی به درون یک محیط کارستی انتقال یافته و در حین انتقال، مواد با منشا قاره ای نیز به آنها اضافه شده است.

کلمات کلیدی:

بوکسیت، جاجرم، سنگ منشا، داده های زمین شیمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1392111>

